

ДО 60-РІЧЧЯ РОМАНА КУШНІРА

1 листопада 2014 року виповнилося 60 років відомому українському вченому-механіку, доктору фізико-математичних наук, професору, члену-кореспонденту НАН України Кушніру Роману Михайловичу.

Роман Михайлович народився у мальовничому селі Острів Сокальського району, що на Львівщині. Там у 1971 році він із золотою медаллю закінчив середню школу, після закінчення якої, упродовж 1971-1976 років, навчався на факультеті автоматики Львівського політехнічного інституту. У 1974 році на успішного студента звернув увагу відомий вчений з галузі термомеханіки — доктор технічних наук Юрій Михайлович Коляно. Знайомство з професором Коляно Ю. М. вплинуло на майбутню долю Романа Михайловича та визначило напрямок його наукової діяльності. Дипломна та кандидатська роботи молодого

вченого тісно пов'язані з тематикою відділу термомеханіки, який очолював професор Коляно Ю. М. Разом із співробітниками цього відділу, за підтримки свого наукового керівника та академіка АН України Я. С. Підстригача, Р. М. Кушнір долучається до розроблення методики визначення напружено-деформованого стану термопружних кусково-однорідних тіл із використанням апарату узагальнених функцій. Одержані ним результати щодо визначення термопружного стану пластин та циліндричних оболонок одномірної кусково-однорідної структури склали основу кандидатської дисертації, яку він захистив у 1981 році під науковим керівництвом професора Коляно Ю. М.

Пізніше, з використанням методу узагальнених задач спряження, Р. М. Кушніром були побудовані також розв'язки задач термопружності для тіл двовимірної кусково-однорідної структури за умов неідеального термомеханічного контакту на внутрішніх поверхнях поділу. Роман Михайлович визначає напружено-деформований стан кусково-однорідних оболонок із тріщинами, розраховує температурні напруження у шаруватих тілах за неідеального термомеханічного контакту на поверхнях поділу, обчислює спричинені наявністю тріщин залишкові напруження у складених оболонках обертання, визначає граничну рівновагу пружних та пружнопластичних кусково-однорідних циліндричних оболонок, послаблених наскрізними та поверхневими тріщинами. Значна частина перелічених результатів склала основу докторської дисертації, яку Р. М. Кушнір успішно захистив у 2000 році.

Завдяки оригінальності творчого мислення, широті професійних інтересів, надзвичайній толерантності та працьовитості, Р. М. Кушнір став достойним продовжувачем наукових здобутків своїх вчителів і Львівської школи механіки загалом. У 2006 році йому присвоєно звання професора за спеціальністю «Механіка деформівного твердого тіла», а в 2009 році — члена-кореспондента НАН України за спеціальністю «Математичні проблеми механіки».

Наукові здобутки Р. М. Кушніра отримали визнання наукової громадськості України та поза її межами, про що свідчать його неодноразова участь із доповідями на багатьох

престижних вітчизняних і зарубіжних науково-технічних симпозиумах та конференціях. Кількість його публікацій складає понад 270 наукових праць.

Роман Михайлович відомий не лише як непересічний вчений-механік, але і як прекрасний педагог та науковий керівник, який сприяв творчому зростанню багатьох дослідників. Він підготував сім кандидатів наук і був консультантом трьох докторських дисертацій. Упродовж багатьох років Р. М. Кушнір активно займається підготовкою наукової молоді. Він читає спецкурси для студентів Національного університету «Львівська політехніка» та Львівського національного університету імені Івана Франка.

Багато сил, уваги та енергії Р. М. Кушнір надає організаційній роботі Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України, який він очолює, починаючи з 2003 року. Саме у ці роки повною мірою відкрився його організаторський талант. У 2014 році Романа Михайловича обрано головою НТШ.

За багаторічну плідну наукову та науково-організаційну роботу, значний особистий внесок у розвиток фундаментальних наукових досліджень у галузі математики, математичних проблем механіки і математичного моделювання та підготовку наукових кадрів, популяризацію наукової спадщини академіка НАН України Я. С. Підстригача Кушніра Р. М. нагороджено Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України (2001 р.), Президії НАН України і ЦК профспілки працівників НАН України (2003 р. та 2004 р.), Львівської облдержадміністрації (2003 р. та 2013 р.); орденами «За трудові досягнення» 4-го ступеня (2007 р.) та «За заслуги» 3-го ступеня (2014 р.), а також Почесною медаллю Дніпропетровського національного університету (2007 р.); відзнаками НАН України «За наукові досягнення» (2008 р.) та «За підготовку наукової зміни» (2014 р.); медалями «20 років НТШ в Україні» (2009 р.) та «140 років НТШ» (2013 р.). У 2005 році за особливі заслуги перед Українським народом Роман Михайлович нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України. Разом із колективом авторів Р. М. Кушніру присвоєно Державну премію України в галузі науки і техніки (2012 р.) і премію імені М. О. Лавренцьєва НАН України (2013 р.).

Роман Михайлович входить у склад багатьох редколегій, у тому числі, міжнародних наукових журналів «Математичні методи та фізико-механічні поля», «Фізико-хімічна механіка матеріалів», «Mathematical modeling and computing» (Україна), «Acta mechanica et. automatic» (Польща); наукових збірників «Прикладні проблеми механіки і математики» й «Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології»; збірника наукових праць «Теорія і практика процесів»; науково-технічних журналів «Вісник Тернопільського національного технічного університету» й «Машинознавство». Він — головний редактор щорічного наукового збірника «Прикладні проблеми механіки і математики» та редактор секції 11-ти томної «Енциклопедії з температурних напружень» (видавництво “Springer”).

Працівники Центру математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України високо цінують підтримку та увагу Романа Михайловича і часто користуються його порадами. Друзі та колеги знають його як добру, надзвичайно виважену та принципову людину, здатну прийти на допомогу у скрутну хвилину.

Науковий колектив Центру математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України та редакція збірника «Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології», членом редколегії якої є поважний ювіляр, сердечно вітають Романа Михайловича з шестидесятиліттям і бажають йому міцного здоров'я, благополуччя та бадьорості, реалізації усіх мрій і нових творчих злетів! З роси та води Вам, шановний ювіляре!